

Ծանուցման առջլ 2
Առաջին երեսը 5

የኢትዮጵያ ተስፋዬና አገልግሎት

Gérant responsable
A. SAKAIAN

ԾԱՆԻԿ շաբաթը երկու անգամ կը հրատարակուի Զորիկշաբ-
թի եւ Շաբաթը օրերն :

Տարեկան բաժանորդացրութեան գինն է 100 զուրուց արծաթ,
— և եցամեսայն 50. — Գալառաց չումոր 110 դրւ:

Ար եւ է համակ կամ ջրաթիւն պէտք է ուղղել
Առ Աստօնատէր եւ Տօրէն Հնատօն Սաբաւեան,
Ա. Պօփիս, Պապը Ալի ճամանէսի թիւ 20:
Խմբագրաթեան յանձնուած դրաթիւնը ես չեն արտւիր :

Feb 12 a. m.

954 40 ФДРД.

4887 ՕՐԻՆԱԿՈՐ 34 ՇԱԲԱԴ.

卷之三

Բայեթը լուս ապօնէլէրիմղոնէն
հէր քիմի՛ն զաղէթառի միւվէղղի.
միզ թարաֆընտան ունութուլաւ
բագ պ բաղըլմ սըշ խոէ ։ մաթ-
պատմըլու պիկոտիմէլէրինի բէճա
իտէրիու։

Ազգակիւ

Երէկուանն Արեւելքին մէջ
հինգշաբթի օրուանի Պատրիար-
քարանի արտառպղոթ ժողովոյ նը-
կատմամբ հետեւեալը՝ Հրատա-
րակուած էր :

ինչպէս յայտնի է, կալսերտ-
կան Պալատան Քարտուղարու-
թեան կողմէ ի Պատրիարքարան
ուղղեալ պաշտօնագրոյ մբ համա-
ձայն, կը յայտաբարուէր թէ Պէ-
տք պաշտօնագրութեան մաս-
ու արդէն երկար տարիներէ ի վեր
մեռեալ չի թագուիր, և որոյքա-
րերն հողին տակ ծածկուած են:
Կայսերական Պալատան պարտէզ-

Ներուն կից գտնուելով, Հարի կը
գտառուի որ բոլորովին միացուի
ոյդ պարտէղներաւն հետ Աւանի
Պատրիարքարանը կը հրատիրուեր
պէտք եղած Ախոցները տնօրին
ներու, սոյն միացումն իրապէս ի
կատար հասելու համար :

Այս խնդրոյ վրայ խորհրդակցելու համար՝ Ա. Են. Ա. Պատրիարք Հայրն արտասօվոր ժողով մը գումարեց Նրէկ, հրաւիրելով ոչ միայն Խառն Ժողովոյ անդամներն, այլ նաև Ազգական ժողովոյ Դիւտանը, Նախագահնիչ Դիւտանաց Ատենապետները, Ճեսուչ Խորհրդոց Ատենապետները, Մայրաքաղաքիս բոլորքարողիներն, աթոռականներն և աւագերէցներն, և Պէշիկթաշի Թաղ. Խորհուրդն և երեւելիներն: Հրաւիրուած էին և ներկայ գտնուեցան նաեւ 1872 վարչութեան անդամք, բացակայութեամբ նոյն Վարչութեան Քաղաքական ժաղավարի Ս. Փափաղեան էֆէնտիի. Այս մեծ և արտասօվոր ժողովոյ մէջ ժամերով խորհրդակցութիւնը եղան

Եկեղեցականաց կողմէ առաջար-
իեցաւ խնդիրն բանձնել Եկեղե-
ցային Համագումար ժողովու , և
ի վերջու սրոշուեցաւ հնդրոյն ո-
րոշումը թուլու Խոռոն ժողովոյն :
որ ի նիստ հըստիքեալ է առա-
ջիկայ չորեքշաբթի :

2018-08-28

ի կամ իրի կու ու քին Պօլսոյ Եռու-
տանիներն անհաւատալի յամա-
ռութեամբ , ամենայն Հալոց վե-
հափառ կաթողիկոս Մակար Սըլ-
բազանի ընտրութիւնը գեռ ան-
փաւեր ցուցնել կը նկատին .

Մենք՝ չէ թէ այդ վարժապետաց պատմասխանելու, այլ միամիտներ՝ եթէ կան, զգուշացնելու համար, սոցա առութեանց որ առտիճան անհեթեթ ըլլան մի քանի խօսքով առպացուցանենք:

- Ամեն ոք դեռ կը յիշէ կաթո-
ղիկոսական ընտրութեան ժամա-
նակ, այդ եռուանիր ինչ գաւելը
նիւթեցին իբենց կուռ ըլ կաթո-

զիկոսանելու համար : Ես անձամբ ադանց միոյն հետեւեալ խօսքն լսած եմ . որ շուկան սեղանաւորի մը խանոթին առջեւ կեցած իւր մէկ բարեկամին կը սէր «Մամուրեանին խօսք եմ տուեր , իմ քուէս Մելքիսեդեկ Ս.ին պիտի տամ» . Բայց անձնինք առնք . այն ատեն Երեսփ . Ժողովը Եռաստաննաց վաստաբանութիւններն խելքի գէմ գտնելով , օտուար մեծամասնութեամբ Էնդմիածնայ , քուէարկութիւնը ընդունեց , և , ուրիշ կերպ ալ չէր կրնար ընել :

Ասոնց Զարին երկու ընտրելիք ներէն իւրեանց ընտրելոյն Վէթոյէն յետոյ , առարկեցին թէ՝ Տ . Մակար Յրրազանի ընտրութիւնը միայն Եկեղեցականաց քուէսմի ըլլուլուն անվաւեր է . որուն արդէն ժամանակին պատասխանեցիր թէ՝ եթէ Եկեղեցականաց քուէն առանց աշխարհականի քուէի ըստ ինքեան կարեւորութիւն չունի , ի՞նչ հարկ կայ Եկեղեցականաց քուէարկութեան մասնակցիլ . ասկէ զատ ո՞ր օրինօք կաթողիկոսական ընտրութիւնն մի միայն Տաճկահայոց Երեսփ . Ժողովոյ արտօնուած է . Պօլսոյ Հայոց Երեսփ . Ժողովը՝ ոչ Ռուսիոյ կառավարութիւնը , ոչ Պարսից կառավարութիւնը և ոչ Անկո Հնդիկ կառավարութիւնը բանի տեղ կը լդնէ . և ըստնք արդեօք , նոյն իսկ կեդրոնին մէջ նախկին վեհութիւնը բոլորովին կորսնցուց՝ շնորհիւ այդ Եռուտաննեաց և նմաններնուն : Բոլոր ազգաց Երեսփ . Ժողովներու մէջ և գուրսը , ընտրութեանց ժամանակ հակադէմ՝ պայքարներ , կուլունիր տեղի կունենան : բայց յետ քուէարկութեան , ամեն ոք մեծամասնութեան քուէն կը յարդէ . արդ՝ վեհափառ Մակար Յրրազան Ընդ . Հայոց կաթողիկոս ընտրութելէ՝ և այս ընտրու

թիւն բոլոր Եկեղեցեաց մէջ հըռչակութելէ՝ և Նորին Սրբազնութիւնն կաթողիկոսական Աթոռն բազմելէ յետոյ , այդ Եռուտանիք Զարնտիր՝ միանդամայն անվաւեր է կը պօռան դեռ :

Ի՞նչ ըսել է Զարնտիր . այժմու տիրող օրէնքը (ուղենք չուզենք) երկու ընտրելի ներկայել չէ , և ասոնցմէ ուղածն ընտրելու իրաւունքն իրեն վերապահած չէ . ուրեմն Մատթէոս , Գէորգ ևն կաթողիկոսներուն համար ինչու Զարնտիր՝ միանդամայն անվաւեր է չըսին . . . չըսին . բայց ուրիշ ինչե՛ր ըսին :

Ի՞նչ որ ալ բլայ , Ընդ . Հայոց կաթողիկոսի մը եղած նախատինքըն ընդ . Հայոց անպատճուութիւնն է և Աղդ . Վարչութեան անկէ , ալ անձ մը դնել այս անկարգութեան :

Սամսոնցի Ազգայնոցմէն Մէծ . Միս օք Էֆէնափ Հալաճեան օք իւր ընթերցասիրութեամբն ու ազգասիրութեամբն ժանօթ է արդէն , Ծաղիկ հանդիսէս վեցամսեայ մի օրինակ նուիրեց Ազգ . Հիւանդանոցի վարժարանին՝ որ չորեքշարթի օրուընէ սկսանք կանոնաւորապէս զըկել :

Ա Դ Ա Հ Ո Վ Ա Գ Ր Ո Ւ Ի Թ Ի Խ Ն

Անցեալները իրիկուն մը մեր Մանուէլ աղան ընդարձակ օրացոյցը թղթատած պահուն հետեւեալ ազգարարութիւնը աչքին հանդիպեցաւ «Հրգեհի և կենաց ապահովագրութիւն» ՆՈՐԹՀ Պըրիթի՛ Էնծ Մէրքնթթէլ գրամադրութիւն Յորթհ Անդ Ապահովագրութիւն Ենտ մէրքնթթա՛լ . . .

— Ար մը սերտելէ յետոյ կնկանը ըսաւ :

— Եագութ հանըմ , վաղը ինքինքս սիկուրթան պիտի դնեմ :

— Սուվուրեա՞ն ինչ է :

— Սուվուրեա չէ սիկուրթա , ամիսը երկու սսկի տալով : մեռնելէս ետքը , մեր Յակուբիկին հինգ հարիւր սսկի պիտի տան :

— Քա ատ ի՞նչ աղէկ պան . պարէ Ֆուլեանէիս համար ալ կը ըել տայիր :

— Անիկա բարա՞ն ինչ պիտի ընէ . վաղը մէկալնոր կը կարգը վի էրիկ մը կառնէ ան ատեն էրիկը թող մտմտայ :

— Զընայիս առնողները տէմը շարուեր են , աս Ս . Սերգիսն ալ անցաւ տահա ծան ծուն չիկայ :

— Օր մը չէնէ օր մը խըսմէթը կելլայ . . .

— Դուն ատ սախրբայէ , սուվուրզայէ ինչ է , ատոր տեղը ինծի զուրցէ :

— Խալաթիա Քօմէսիօն խանին գէօշէն աէմիր քէօրբիւլիւն վրայ նայող մաղազան :

— Քուզում Մանիէլ աղա էյլէնճէյի մելլար :

— Ինչէ գրերնէ ան կըսեմ կոր . նա , նայէ :

— Վայ կլխուս . օրտուտասարը ճիզմէլի Մէհմէտ աղա . ատժարափի ամեն մաղազաները քէօրբիւլիւն վրայ կը նային անունը ինչ է ատոր :

— Նորթհ Ապրիթիշ էնտ մէրքնթթալ . . .

— Քէօր իպիշին հետ մերթար ըսկ'ը . . .

— Լագբը աղնայան իլէրի կէլսին . Նօրթհ Ապրիթիշ էնտ մէրքնթթալ . . .

— Քա Ֆուլեանէ , ատկոշկուանունը ես չպիտի կընամ միտքս պահել , տուն կարդա ու ; միտքը պահէ :

— Իմին միտքս է մայրիմ . Այսպէս էրիկ կնիկ առաջա-

դրեցին ապահովագրուիլ՝ մին իւր զաւկին՝ միւսն իւր աղջկանը համար :

Հետեւեալ օրն նախ Մանուէլ աղան նոյն ընկերութեան դարձակալ, պարոն Դ. Սերոբեանին ներկայացաւ :

— Սաուհանսը հայր օլուն էֆենափ, քէնախմի սիկու բժայա գօմաղա կէլտիմ :

— Բէք էյի եաբալնըզ, պուեռուն օթուրուն :

— Պէն էօլուի քտէն սողրա օղլում Յակոբիկէ 500 լիրա պըրաքմար իստէրիմ :

— Զօր էյի, քա՞չ եաշընտասընըզ . . .

— Գրըր պէշ . . .

— Այտա իրի պուչըք լիրա վէրէճէքսինիզ :

— Գօլոյ :

— Պահճէ գաբըսլնտան կէ. չէրմիսինիզ :

— Պազը կէչէրիմ :

— Օլմուը, նիղամըմըզա դար- տը :

— Նիշին . . .

— Զիւնքիւ, եա արապա, եա թրամիէյ ալթընտա չըզնանմանը. զըն իհթիմալի վար :

— Կէմէյի վէրիրիմ օնտան :

— Ռէմի թիւթիւնիւ իչէրմի- սինիզ :

— Գաշաք թիւթիւնիր օդա- տար ֆէնաքի, իստէր իստէմէզ օնտան իչէյօրուզ :

— Պուտա օլմաղ :

— Նիշին :

— Հէր հալտէ կէօյիւս իլէ- թինէ օղըարսընըզ, դումբանեա- մըզ զարար էտէր :

— Զաթը պէնտէ թիւթիւնիւ քէսէճէիմ, իչմէյի վէրիրիմ :

— Նէ թարաֆտա օթուրուր- սընըզ . . .

— Պէյ օղունտա ֆէրիտիյէ- տէ :

— Էօլէ օլոււնտա հալտէ գօմ- բանեամըզըն տիրէքթօրունա պիր- տանըչմալըլըմ :

— Նէյէ :

— Օ սօքաքտա սանտալլար եաբըլըպ խըրսըզլըլար դալդմա- տ, քտան սողրա օ մահալէտէն քիմսէյի սիկութա էթմէյին տէ- յի էմիր վար :

— Զըրար, պաշկա պիր եէրէ թաշընըրըմ :

— Թրամիայ եօլունտան կէչ- մէյէճէքսին :

— Կէչմէմ :

— Քիրա պէյիիրինէ պինմէ- յէճէքսին :

— Պինմէմ :

— Իւսկիւտալըն աթէշ գա- յըրալընտ օմուրմայաճաքսըն :

— Օթուրմամ :

— Քէօրիւ մէմուրլարընա- ճէվապ վէրմէյէճէքսին :

— Վէրմէմ :

— Քօնսօլիտ օնտամայաճաք- սըն :

— Օյնամամ :

— Նէ իշ իլէ մէշուլսընըզ :

— Գալրաքճըլար պաշընտա- տիւքքեանծը :

— Վա՛յ, վա՛յ, օ հիշ օլմա- տը :

— Սէն պահա պիր զէնպիլ կէթիրսէնէ :

— Նէ եաբաճաքսըն . . .

— Իշնէ կիրէյիմ տէ կէօյտէն ասրլայըմ պաշկա եօլու եօր ըսե- լով, մեկնեցաւ սենեակէն :

— Իէս ժամ յետոյ, Եագութ հա- նըմը Գարաքէօյիւ կամըշին գը- լուխը բեռնակրի մը կը հարցնէր :

— Նօր պիրիշ մեղքըտառըն մաղաղասը նէ՛րտէ տիր :

— Պիլմէյօրում :

— Ծո չու աէմիր քէօրիւնիւն իւստիւնէ պագարըմը :

— Թէ՛ . . . պու մաղաղալարըն հէփահտէ տէմիր քէօրիւնիւն իւստիւնէ պագար, հանկըու տըր նէ պիլէյիմ պէն :

— Սպօրթա նէ՛րտէ եաբար- լար սէն օնու սէօլէ :

— Քիւֆէճէկիւտէ :

— Նայէ լախըրտը կը հասկը-

նայ . ծօ շու ճան բազարը վարը- մըշ, պիլմէ՛զին . . .

— Հա՛ . . . ճամճը թիւքեանը արտօրսան թէրշէմպէ բազարը- տա վար :

— Ճամիս մարդ, լախըրտը հասկցող մնաւ; չի կայ . . .

Այս միջոցին բարեբազդաբար երիտասարդին մէկը մօտենալով հարցուց :

— Ո՛վ կը վնամուէք հանըմ :

— Ինչ գիտամ անունը մոռ- ցայ, սա մարդ կը գրեն եզրու աէ մեռնելէն ետքը բարտ կուտան եղեր :

Հասկցայ սիկութայի գում- բանեան կը վնամուէք, եկէք հե- աբս ձեզ ցուցնեմ ըսելով ապա- հովագրութեան գրասենեակին ա- ռաջնորդեց :

— Հրամմեցէք տիկին :

— Հրամանքնիդ մարդ կը կը- րէք եղեր :

— Հրամմեր էք :

— Ես ալ կրուիլ կուզեմ, մեռ- նէմնէ ֆուլեանէիս 500 սակի պի- տի ցքեմ :

— Շատ աղէկ, քանի՛ տարու- էք :

— Քառսուն կերեւամ ամա, Անճարակին էսոսունը մէկս պիտի մտնամ :

— Ամիսը երկու սոկի պիտի տաք :

— Շատ չէ՛ աղսո, տալո՞ս քուրը մէկ սոկիի գըեր ես :

— Մենք սակարկութիւն չենք ըներ . մէկ խօսք կընենք,

— Եյ բէք աղէկ, պաշշա պան մը չի կայ եա . . .

— Տուներնիդ տախտակ կը սրբէք :

— Հապա՛ . . . լեռնէն իջանք զայէր :

— Ատ չեղաւ . . . մարդուս կենացն լիսաս տուող բաները մեր կանոնագրութեան գէմէ :

— Սանկ էրկու երեր ամիսը մէյ մը օլուն որբեմէ չըլա՛ր :

մը զերեն էքսին . . իւչ մէճտի-
յենե բաղարլը էթափը .

— Ծօ կդեմէս, սահա քիմ
տէտիքի բաղարլը էտէսին .

— Նէ՞ինէն, պաղարլը էթմէ-
յե խոմմ տէ զագզա՞ մը չըխալը-
տը .

— Ալլահաման պալառըն, կէօ .
յամ քի շմտի ու ամիս չըքմառը
էոլի՞ մի :

— Եյ ճանըմ, նասը լ և աէնէ-
յի՞ զ . . պիզիմ իշմիզ վար մա-
տամա՞ . . .

— Հարվան կիպի նէ՞ պաղը-
րընօրսուն եօքարտա միսափիր
վար .

— Նէմէկերէ՞ք . . . եօքարտա
քիմ օլուրսա օլսո՞ւն . . . մոնկի զ-
լերէ պագալ մ . . .

Կիթափքնէ կիւրի լիքիւ ար-
թարաց, սէսի՞ր սալուսան իշի-
թիլմէյէ պաշտարոյ . Մատուազի
Լիւսի իշ պիր քոչ միսափիր ու ա-
գալիկըլէր, մէրքեզը մէնզարէյէ
էնտիլէր .

— Նէ՞ վոր տուտու, նէ՞ տիր
պու ըաթըըտը . . .

— Աման արթը հաստա օլա-
ճաղըմ . շաւ հայքան կղեմէսի
կէօնակրտիմ քի բիյանիսաթի ալ-
ուն կէլսին տէյի . օ կիթմիշ իւչ
մէճտինէնէ բաղարլը էթմիշ
պիր լւնթէրնա տլմըշ կէլմիշ .

— Նէյէ՞ եալան տէյօն տու-
տու, տէմէտինդի պուրմալընճա
պաշղասընը կէմիր տէյի :

— Բէջնա տուտու, եիւրէք
օյնատաճաք պիր շէյ տէյիլ,
լանթէրնալըլա տահա կիւզէլ օյ-
նանըր . . պարսանա տալը, իշին-
տէ գատրիլ վա՞ր մը :

— Վոր եա՞ անամ պաղամ,
Գատրիլ տէ վար Մաղսւքա տա
վար նէ խոտէրսէն վար .

(Տէվամի)

ԳԸԹՐԻԶՄ

Հրամարակագրին մէկը որ
պարահանքէս բառը լսելուն,
այնպէս ցուց կուտայ թէ՝ ջիզե-
րուն կը դպչի, տնցեալ շաբաթ
զիշնը ճամոս ոներու պարահան-
դէսին պիտի երթար իւր մէկ ազ-
գականահւոյն հետ . ազգակա-
նու հին, հադուստն հագնելով
գիմակն երեսն անցնելէ իւտոյ,
վար կիշնայ և կը տեսնէ որ խըլ-
բացիրը արջի կերպարան մտնե-
լու զբաղած է .

— Նէ օ էֆենտի, պու գը-
յագէթ իլէն կիտէճէյիդ պալո-
յու :

— Դօյափէթմին նէսի՞ վար
. . .

— Հիշ պէոլէ բէտի պիր պա-
յոյտ, այր բօմթու կիյինիտ կի-
տիիօր մի, չըքարտա ատամնըլու-
յըն պիր Յօմինօ կիյին :

— Եյի ամա, պէնիմ էֆենտ-
րըմ էսկիտէն պէրի հէրչիպատա-
պատ պալուր սօղուք օլուր .
սէն պըաք պէն ըէնտի տլը բօն-
թումը կիյինիրիմ, ճէվապ վիր-
տի :

Մարգուն մէկը իւր կնոջ դէմ
դատ բացած էր անհաւատար-
մութեան յանցանօք :

Նախագահն—Տիկին, քեզ հու-
մար ամբաստանութիւն կայ թէ
ամուսնդ խարելով, ուրիշի մը
հետ յարաբերութեան մէջ գըտ-
նուեր ես :

Ամբաստանեալ—Ընդհակա-
ռակը ամուսինս զիս խարեց, ըսե-
լով թէ ճամբորդութիւն պիտի
ընէ . պատասխանից :

— Հայուհեացլարըն պալօսու-
նա կիտէճէքսին Աննիկ :

— Եօք պէն Ս. Յակոբա պէր-
էյէճէյիմ :

— Քա իսենդ . . Ս. Յակոբա
տահա պիր եըլ վար :

— Եա պանտ վէնսան տէտի
քի Հայուհեացլամ իքի կիւն սող-
րամա աըր տէյի նէ՞ . . .

— Աշտարակալուրզ . Ս. Յակոբա
պէքիչէճէյիմ տէտին իսէ պան-
տը քի նիյէթ էթմիշնաէ, պու-
սէնէ պալոյու կիթմեյէճէքսին :

— Եօյի պիր նիյէթիմ օլս
Մանզումէ օգուրում :

— Քա աճապ օնուտա օգու-
յան զայր :

— Պայօլորըն գոլապտլղըն-
տան ողէլլի տիր :

Տօքթէօռ Ցանիթօչաւ եղելի
կիւն ողիր խոսնա պաքմակո չա-
ղըրտըլար : Տօքթէօռ Խասթէնին
Նաւպլարըն պաքտըլատան սող-
րա, տաէթտէն ուան թէշեթայը
եռզմակա պաշլտք . Խասթէնին
ոտիսիպի պիւ մալիւմաթ ալմաք
իշին սօրտու .

— Տօքթէօռ նոսուըն ուուլտուն
հասթայը :

— Եյ պիր բարչա ազըբճա
տէր :

— Աճապա պիր, իքի տոք-
թէօռ չաղըրտաք տա պիր գօն-
ուիթմախոն էթմտիրսէք մի *

— Շիմտիլիք լաղըմը եօք, ի-
քի իւչ կիւն պագահըմտա սի-
զէ խապէր վէրիրիմ :

— Լաղըմ օլուրսա հանկըհէ-
քիմերի խոտէրսին :

— Հէքիմին լուղումը եօք,
իքի փափազ ըլայ պիր մէղարճը
էվլէրիլ :

Գող մը դիշերանց պատուհա-
նէն խեղճ մարդու մը սենեակը
կը մտնէ և կակսի առ խարխաբ
գողնալու րան մը վինտուել :

Խեղճը՝ որ չէր քնանար — բա-
րեկամ, կըսէ անոր, դիշերանց
եկեր ես բան փնտուել այնպիսի
տեղ մը ուր ես ցերեկ ատեն բան
մը չեմ կրնար գտնել :

Մուրացիկ մը անցորդաց գը-
թասրտութիւնը աւելի գրգռու-
լու համար ինքզինքն համր ձե-
ւացուց :

Երիտասարդ մը՝ որ խափե-
բայն կը ճանչել, անտարբերու-
թեամբ քսակը հանելով, հար-
ցուց անոր. — շատ ատե՞ն է
արդեօք որ այդպէս համր ես :

— Ծղայութենէս ի վերպա-
տասխանեց համրը,

* *

Ժօղէֆ կայորը իւր մարդոց-
մէն յառաջ Գաղղիոյ մէկ քաղաքը
հասնելով, պանդոկ մը իջաւ,
Պանդոկապետուհին՝ որ զուար-
թաբարոյ կին մ'էր, հարցուց ա-
նոր թէ կայսեր հետեւրդներէն
էր. — Ոչ, պատասխանեց կայս-
ըլլ— քիչ մը վերջը այն ինչ կայս-
ըլլ ածիլուելու զբաղած էր պան-
դոկապետուհին սենեակը մտնե-
լով հարցուց թէ արդեօք կայսեր
մօտ պաշտօն մոււնէր. — Այս,
պատասխանեց վեհապետը, եր-
բեմն զայն կածիլեմ :

* *

Կանքօն տեղակալ մը իւր ոռ-
ճիկները կը պահանջէր պատե-
րազմական գործոց պաշտօնէէն.
— Խիստ պէտք ունիմ ստա-
կի, անօթութենէ պիտի մեռ-
նիմ :

Պաշտօնեայն տեղակալին ե-
րեսը նայեցաւ անդամ մը՝ որ
խիստ կարմիր էր, ըստու.

— Դէմքերնիդ զծեղ սուտ կը
հանէ :

— Առկից մի խաբուիք պա-
տասխանեց կասքոնը. այս դէմ-
քը իմո չէ, պանդոկապետիս կը
պարտիմ զայն՝ որ երկար ատենէ
ի վեր ինձ ապառիկ կերակուր
կուտայ :

* *

— Թումիկ պու աղշամ սէ-
նինէ մասկարա օլուպ պալօյտ կի-
տէլիմ մի :

— Կիտէլիմ, Փաքաթ նէ գը-
յաֆէթէ կիրէլիմ :

— Ոէլհօշ թագլիտի էտէրիդ,

— Օ, մաղ թանըլըըըղ. օտէ-
տիդին հէր կիւնքի հալիմիդ տիր :

— Հօրիթանս, տուր պու տղ-
շամտան շու քուլաղընը չէքէյիմ,
արթք եարւն կէլին օլուեօր-
ոըն. պու Ո. Սերգիս սանա եա-
րատը :

— Նէրտէ եարատը. եիւրէ-
յիմին չարքմասընտան պաք նա-
ուըլ զայըֆլանտըմ :

— Գօրքմա, էվլէնտիրտէն սօղ-
րա շիշմանլանըրաըն :

ՓԱԽՍՍԱԿԱՆ ՄԱՅՐ

ԹԱՏԵՐԳՈՒԹԻՒՆ ԵՐԵՔ ՄԱՍ

Առաջինք և Յակոբոս

Յակոբոս. — (Ղայրացած) Ո. յո տի-
կին, այս ի՞նչ դժոխք է. այս տան
մէջ ամեն մարդ զիս Յակոբոս
կանուանէ. այս չէր բաւեր, հի-
մա ալ աւանակ մը աւելցուցին :

Մարգրիտ. — Ի՞նչ կայ Յակո-
բոս . . .

Յակոբոս. — (մեկուսի) Մի՛շտ Յա-
կոբոս . . . կնքահօրս ճիւը տակը
մայ, ալ ուրիշ բան չեմ ըսեր :

Կատարինէ. — Տիկինը քեզ կը
հարցնէ թէ ինչու եկար, ըը պա-
տասխանե՞ս տխմար . . .

Յակոբոս. — (Խոնարհելով) Ո. ս.
ըրիոդ կատար (մեկուսի) ի՞նչ զմայ-
րի անուն . . . ապլայ մը կը պակսի
ծայրին :

Մարգրիտ. — (անհամբերութեամբ)
Բայց վերջապէս ի՞նչ ըսելու հա-
մար եկար . . .

Յակոբոս. — Ա. յո, ի՞նչ ըսելու
համար եկայ . . . վերջապէս ան-
շուշտ բան մը ըսելու համար ե-
կայ . . .

Կատարինէ. — Ապուշ, Խելքդ
գլուխդ չէ :

Յակոբոս. — Հարկաւ . . . միթէ
դու խելքդ դրդանիդ մէջ կը

պահես . . . ա'հ, միտքս ինկաւ
պարոն Ատոմը . . .

Մարգրիտ. — (աշխայժով) Պարոն
Ատոմը լսիր . . .

Յակոբոս. — (մեկուսի) Կրակը
կարծարծի, օն յառաջ. (բարձր)
այս, պարոն Ատոմը :

Մարգրիտ. — Ո. սեսէք քեր-
նէն խօսք կէլլա՞յ . . . ուր տեսար,
խօսէ ապուշ, ուր է հիմա :

Յակոբոս. — Դու բացը ձեր հրա-
մանին կըսալասէ :

Մարգրիտ. — Էնմիջապէս ներս
հրամցու (Յակոբոս կը մեկնի) :

Մարգրիտ և Ատոմ

Ա. տոմ. — (դէպի Մարգրիտ յառա-
ջանալով) Ո. Սարգրիտ սոսէալի
լուր մը :

Մարգրիտ. — (Կատարինէին) մեզ
մինակ թող (Կատարինէ կը մեկնի) :

(Ա. տոմ. — սենեակին գուըը կը
գոցէ) : Մարգրիտ մեծ դժբախ-
տութիւն մը . . . տասն և հինգ օրէն
պիտի ստիլուինք իսպառ զատ-
ուիլ իրարմէ :

Մարգրիտ. — Գիտեմ . . .

Ա. տոմ. — Գիտե՞ս, ուրեմն ա-
մաւսինդ ամեն բան ըստը քեզ :

Մարգրիտ. — Ո. ս. բայց ննջա-
րանին զանէն ձեր խօսակցու-
թիւնը լսեցի :

Ա. տոմ. — Մարգրարիտա ըսէ՛,
եթէ ամուսինդ օտար երկիր եր-
թալ առաջարկէ, պիտի երթա՞ս
հետը. խօսէ՛, եթէ հրամայէ,
պիտի համակերպիս իւր հրաման-
ներուն . . .

Մարգրիտ. — Ո. ս. իմս Ա. տոմ,
այնպիսի վիճակի մը մէջ կը դըտ-
նուիմ որ ես ալ չը գիտեմ թէ ինչ
ընեմ . . . ո՞հ եթէ աղջիկներս չըլ-
լային . . . այն երկու անմեղ արա-
րածները . . .

Ա. տոմ. — Կը հասկնամ, քսւ աղ-
ջիկներդ կը սիրես. . . և իրաւունք
ալ ունիս Մարգրարիտա :

Մարգրիտ. — (աշխայժիւ) Սիրելիք-
իմ Ատոմ, գու լաւ գիտես որ
աշխարհի մէջ քեզնէ ուրիշ ամեն

ինչ ոչնչութիւն է ինձ համար . . . յաւիանութեան մէջ ալ ըլլանք , դու ես իմ ճշմարիտ պաշտելիս ա՛հ , կը սիրեմ . . . աներեւակայելի բուռն սիրով կը սիրեմ զքեզ (արտասուելով) և սակայն , կարի խիստ և խոր փիշտ պիտի ըլլայ ինձ՝ եթէ պէտք ըլլայ զաւկներէս բաժնուիլ . . .

Ատոմ.—Մատիկ ըրէ սիրելիդ իմ Մարգարիտա , մեզ համար իրար մէ հեռու ապրիլը այսուհետեւ անկարելի է . . . թէպէտ ես ալ կը նամ ջուիցեր ձեղ հետեւիլ , բայց ո իմ պաշտելիս , աղա՛տ սիրել և փոխադաբ աղա՛տ սիրուիլ . . . ահա այս է իմ ամբողջ կենացս երազը՝ որ այս ժամուս իրականացնելը մեր կամքէն կախում ունի . . . քաշուինք մարգոցմէ հեռու , և փոխանակ աչաց համր լեզով իրարու գծուն սէր մը խօսուուիտնելու , այն ատեն համարձակ պիտի կարենամք ըսել . . . կը սիրեմ զքեզ . . . ահա այսպիսի եղեմական կենաց տիրանալու համար , փոքրիկ զոհողութիւն մը՝ միանդամայն՝ մեծ բարիք մը ընել պարտիս .

Մարգրիտ.—Ոհ խօսէ՛ , որքան դիւթիչ են քու խօսքերդ . . . երթանք , մինչեւ գժոխոց խորերն անդամ կը հետեւիմ քեզ . . . զոհողութիւն կը խնդրես ինձմէ . . . հրամայէ , կուզե՞ս որ քեզ համար զաւկներս սպաննեմ . . . ա՛հ , կուրասամ զանոնք . . . թող երկնից բոլոր շանթերը դիմուս թափի , թող յաւիտեան կորուիմ . . . ահա կը տեսնես որ հոգւով մարմնով քուզգ եմ : . . . ինչ որ կուզես ըրէ զիս (ձեռներով գէմքը կը պահէ) :

Ատոմ.—Հանդարատէ Մարգրիտա , սրբէ այդ ազւոր աչքերդ . . . հածէ զիս մտիկ ընելու . . . դիւթին է մեզ աղջիկներդ ալ միասին առնելով հեռանալ այս վայրերէն , սակայն մոածէ անդամ մը՝ որ ինչ պիտի ըլլայ ամուս-

նոյդ վիճակը . . . ինքնասէր ըլլանք Մարգարիտա , միթէ վըշտագին և տակաւ առ տակաւ մահուան դատապարտել չէ՞ , տամուսոյդ ձեռքէն զաւկներուն երկուքը մէկանց յափշտակելը . . . կենդանի է տէր , թող կըսեմ երջանկութեանդ գոնէ կէսը ամուսոյդ , և բաւականացիր ինձմով , այն ատեն իմ ու խիղճս կը հանդարտի , մոածելով որ եթէ դու իմս ես , զաւկները գոնէ իրեն կը մնայ . . .

Մարգրիտ.—Պաշտելիդ իմ Ատոմ , որքա՞ն բարեսիրտ ես . . . ինչ այլանդակ հրեշ մ'եմ որ ամուսոյս նման վեհանձն և աղնիւ մարդ մը , յաւիտեան թըշուառնել կը մտարէնք . . . թող աղջիկներս իրեն մնան , նըւազ պիտի ըլլայ իւր փիշտը . . . և միթէ գու իմս չե՞ս . . . էհ , մայրական զգացում , պատուոյ զգացում , ի՞նչ արժէք կընան ունենալ սիրոյդ քով ինձ համար . . . բարհամարուիլ բոլոր աշխարհէ , բայց սիրուիլ բեղնէ . . . ահա այս է ինձ երանութիւն . . .

Ատոմ.—(Թեւերը բանալով) Մարգարիտամ . . .

Մարգրիտ.—(Դիրէ զիմելով) իմս Ատոմ . . .

Ատոմ.—Սթափինք Մարգարիտա , և մեր կացութեան վրայ խորհինք . . . այս վայրկեանէն պէտք է որ մեր գործերն կարգի դընենք . . . վաղն առաւետ շոգենաւ մը արշալոյսին նիրէա պիտի մեկնի . . . անձագիրնիս արդէն պատրաստութիւններդ տես , մի մոռնար նաեւ կատարինէն հետդ առնել . . . որովհետեւ չեմ ուզեր որ բանէ մը զրկուիս (դուրս մտիկ ընելով) ուրքի ձայն կառնեմ , շուտ խուցդ քաշուէ և արշալոյսին պարտէզին դուռը :

Մարգրիտ.—Այս , արշալոյսին (ձեռնովին համբոյր զրկելով կը մէկնի) :

Մարգրիտ . . . Ոհ , այդ մասին պէտք եղածէն աւելին ունիմ . . . բայց ո՛վ Աստուած իմ , ինչպէս պիտի թողում զաւկներս . . .

Ատոմ.—Մարգարիտա , չեմ ուզեր որ այդպէս տառապիս , ազատ ես ետ կենալու . . . ես ալ ուրատիս կրակը մինչեւ զիս այրելը կը քաշուիմ անապատ մը և անդ իմ սէրս ողբալով օր մը կը մեռնիմ (թաշկինակը ոչ բին կը տանի) :

Մարգրիտ.—Իմս Ատոմ , բոլորովին պատրաստ եմ եթէ կուզեր հիմա կը մեկնինք .

Ատոմ.—Լաւ խորհէ Մարգարիտա չեմ ուզեր որ վերջը տառապիս . . .

Մարգրիտ.—Չես գուշակեր որ ասկէ վերջը առանց քեզի կարեւի չինձ ապրիլ . . . կարելի է այս ընթացքս քեզ անգունելի կերեւի սակայն գթա ինձ . . .

Ատոմ.—Ոհ , իմ հէգ սիրուհիս , ե՞ս անգունեմ զքեզ . . . աւելի կընտրեմ բնաշինչ ըլլալ բան երգնէ վայրկեան մը զատուիլ :

Մարգրիտ.—Երթանք կը սիրելիս , կը սոսկամ այս վայրերէն որ կսպառնայ զիս քեզնէ զատել . . .

Ատոմ.—Հանդարատէ Մարգարիտա , մինչեւ վաղը կարգադրեւիք գործեր ունիմ . . . ինչպէս ըսի արդէն , դու ճամբու պատրաստութիւններդ տես , մի մոռնար նաեւ կատարինէն հետդ առնել . . . որովհետեւ չեմ ուզեր որ բանէ մը զրկուիս (դուրս մտիկ ընելով) ուրքի ձայն կառնեմ , շուտ խուցդ քաշուէ և արշալոյսին պարտէզին դուռը :

Մարգրիտ.—Այս , արշալոյսին (ձեռնովին համբոյր զրկելով կը մէկնի) :

(Նարունակելի)

ՏՕԲԹ. ԱՆԴՐԱՆԻԿԻՑՅ. ԹԵՇՁԵԱՆ, մասնագետ կուբծքի և կոկորդի հիւանդանութեանց, պիտի զանուի ամեն ու Պահճեղաբու Համբարի, յէ ճառահոնի թիւ 38 Զայլքեան Պողոս եֆշատիի գնարանը, ժամը 3-7, իրեն գիմազ հիւանդները գարմանեաւ, համար ։ նախովէս ուրբաթ օրերն պիտի խնամէ անկարող հիւանդներ նոյն գեղարաններ մէջ։

Վ. Ա. Պ. Պ. Պ. Պ. Պ. Պ. Պ. Պ. Պ.

ԱՅՑԵՏԱՄՄԻ

Լաւագոյն քառժօնի վրայ ամեն լեզուաւ կը պատրաստուի իզին 400 հատը 10 դհեկն. պէտք ունեցողները պէտք է դիմեն Գ. Պաղտատիեան տպարան Յակոբեան խան թիւ 43 կ. Պոլիս։

Ե Կ Ա

կամ

Ո Ւ Գ Ե Ց Ա Յ Յ

Խթական սեռի ձեւագիտութեան

Գալէնտէրեռն էֆի սոյն ընտիր

և ագոտակար երկասիրութեան երկ բորդ տեսքի ալ հրատարակուեցաւ ։ Կեղրոնատեղին է իւր գրասննեալին ի Մահմատ փաշա Նալը ձեւաբան խան վերի յարկ թիւ 5։ Խրաքանձիր տեսքի դին է Յ գանեկան ։

Ո Ւ Ս Ա Խ Մ Ե
ՔՐԻՍՏՈՆԵՈՒԱՆ ՀԱԻԱՑՈՅ
Ըստ վարդապետութեան Հայոս
ունեաց Առաքելական Ա. Ե Կ
գեցւոյ։

Յ Ա Ր Ի Ն Ե Ա Պ

Պահակ Ա. Խանճեան
Վաւերաց Յամը Ազգ կան Ժողովու
կը ծախուի ամեն հայ պրա
փառաւաց քայ ի գին 60 բարա
յի։ Կեղրանատեղին է Յ. Գա
վացիեան պրատունը։

Ի Ն Բ Ն Ա Պ Ա Ժ Թ Ա Ա Խ Ի Ն
Ը ն դ գ է մ

Գիշական, Գաղղիական, Միզանցը արորոքացին և այլ տիրողիտեան հի
ւանդութեանց։

Հնդինակ. — Տօքի. Ամառէլ Լա Մէսով
Թարգմանեց Բ. Պ. Պաղաճեան
գին 6 դրչի։

Կեղրոնատեղին է Պողաճեան գը
րատուն։

ՊԱՐԶ ՕՐԱՅՈՅՑ

1887 Թաւականին Գրիգորոսի
Անվականութիւն
Ա. Փ. Հայ Աշշ. Հիւանդանոցի
թիւ 40 վարաւ

ՀՐԱՑԱՐՑԱՅԻՑ Ի ԽԱՐ

Չագմաղ Ճրկոր Եօդուց, Սաղու
252մէի դէմ։ թիւ 36.

Ֆրանսիան Քերական, հանդերա
Հոյերէն բացատրութեամբ, ի պէտք
ուղղոյն վարժարանոց և ինքնընս
ուել ուսունացուց, զին 60 վարաւ։

Պատկերաց րդ պարզ օերական,
օպեկիուսեաւ։ զին համազ 10 վար
աւ, հարի ըստ Յ վարաւ և հազարով
4 վարաւ։

Մաներնց քայլը կամ առաջնորդ
ծնողոց և սուստուց, հեղինակ Տոք-
թոր Բ. Մինչճեան։ զին 60 վր
Գաւաններէն ով որ վրչին եր-
կու դրծոց զինը զրիէ — զրամով
կամ թղթատարակուն դրչմով — յա-
ջարդ փառացով անորէպ կատանայ,
առաջ որ և է ծախուց։

20ՃՈՒԿԱՐ Ի ԶԵՒՆ

ՏԱՐԻՆԱՆՏԵ ԶԵՔԻԼԻՐ ՀԵՐ
ՆԵՐԻ

ՖՈԹՈԳՐԱՖ ԲԵՐԵՎԱՐԱՐ ԱՐԵՎԱՐԱՐ

6 ԲԵՐԵՎԱՐ ՄԻՆԵՐ 20 ԴՐԱՆ

Բ. ԳԱՐԱՅԱՇԵՐ

677 Ն. Պուէ Գարուսընտաւ Ն. 677

Մէքեիւր Փօթոկրաֆիանէտէ Փօ-
թօկրաֆ այտաթ ու էտէ վաթը տախի
Փիրութիւր օլունըա, ուսուլի՝ մէճճա-
նէն թարիֆ իտիիր։

ՏԵՐ ԵՒ ՏՆՈՐԻՆ

ԱՆՏՈՆ ՍԱՐԳԱՆ

ԽՄԲԱՑԻՐ Յ. ՀԱՃԵԱՆ